

VÝZNAMNÉ ZMĚNY V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

ZMĚNY V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ ORGÁNŮ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

Obsah

Obsah.....	2
Abstrakt.....	3
Corporate governance.....	4
Zabezpečování obchodního vedení.....	5
Volba orgánů akciové společnosti.....	6
Právní povaha usnesení valné hromady.....	7
Zdánlivé usnesení valné hromady.....	8
Neplatnost usnesení valné hromady.....	9
Seznam použité literatury a zdrojů.....	12

Abstrakt

Účelem této práce je nastínit hlavní změny v právní úpravě akciové společnosti po rekodifikaci soukromého práva. Změn v právní úpravě akciové společnosti, které zákon o obchodních korporacích a nový občanský zákoník přináší je celá řada, proto se v práci zabývám pouze nejdůležitějšími změnami v právní úpravě orgánů akciové společnosti.

Na rozdíl od ostatních korporací je právní úprava akciové společnosti významně regulována evropským právem, které zákonodárce již od počátku do jisté míry svazuje, stejně jako regulace kapitálových trhů dopadající na akciové společnosti emitující veřejně obchodovatelné cenné papíry.

V práci se zabývám zejména konkrétními změnami, které nová právní úprava pro orgány akciové společnost zavede, zejména pak vnitřní strukturou, kde se zavádí možnost rozhodnout se pro monistický nebo dualistický typ správy společnosti, dále nově zavedenou úpravou kumulativního hlasování při volbě orgánů nebo právní povahou upravy hlasování valné hromady.

1. Corporate governance

Z hlediska vnitřní struktury orgánů akciové společnosti se jako zásadní změna zavádí možnost volit mezi jednoúrovňovou a dvojúrovňovou strukturou řízení vnitřní struktury. Zakladatelé se tedy mohou rozhodnout pro dualistický model řízení, českým podnikatelům známý ze současného znění obchodního zákoníku, ale nově rovněž pro model monistický. Ten však také není v českém právním prostředí zcela nový, právní praxe již má zkušenosti s možností volby mezi dualistickým a monistickým systémem řízení z právní úpravy evropské společnosti.

Změny se však dočkala také úprava dualistického systému, protože NZOK umožňuje, aby stanovy určily, že představenstvo a také dozorčí rada mají jen jednoho člena. V případě monistického systému řízení vykonává funkci statutárního orgánu statutární ředitel. Funkci dozorčí rady vykonává správní rada. V případě monistického systému zákon umožňuje, aby správní rada byla tvořena jediným členem správní rady, stejně jako v případě systému dualistického tak musí určit stanovy. Nelze však ani vyloučit, aby statutární ředitel byl zároveň jediným členem (a tedy i předsedou) správní rady.

Novinkou v oblasti správy akciové společnosti je také zrušení zaměstnanecké participace při ustanovení dozorčí rady. Současný § 200 ObchZ stanoví k této problematice následující: *“Dvě třetiny členů dozorčí rady volí valná hromada a jednu třetinu zaměstnanci společnosti, má-li společnost více než 50 zaměstnanců v pracovním poměru na pracovní dobu přesahující polovinu týdenní pracovní doby stanovené zvláštním právním předpisem v první den účetního období, v němž se koná valná hromada, která volí členy dozorčí rady. Stanovy mohou určit vyšší počet členů dozorčí rady volených zaměstnanci, avšak tento počet nesmí být větší, než počet členů volených valnou hromadou; mohou rovněž určit, že zaměstnanci volí část členů dozorčí rady i při menším počtu zaměstnanců společnosti.”* Podle § 448 odst. 2 NZOK volí a odvolává členy dozorčí rady valná hromada. *“Zaměstnanci tedy nebudou mít své zástupce v dozorčí radě akciové společnosti, což mimo jiné, motivovalo řadu českých podnikatelů k tomu, aby namísto akciové společnosti podnikali v rámci právní formy společnosti s ručením omezeným a nikoliv pod hlavičkou akciové společnosti. Dokonce se objevily i případy, kdy české obchodní společnosti podstupovaly změnu právní formy jenom z toho důvodu, aby zaměstnaneckou participaci v dozorčí radě eliminovaly.”*¹

¹ LASÁK, Jan. Akciová společnost na prahu rekonstrukce: základní novinky, Obchodněprávní revue 2/2012, s.46

2. Zabezpečování obchodního vedení

NZOK zavádí do českého práva doktrínu, známou především z amerického práva, a to doktrínu business judgement rule, tedy pravidlo podnikatelského úsudku. Toto pravidlo má místo tam, kde orgán rozhoduje o věcech obchodního vedení, tedy o otázkách spojených s podnikatelským rizikem.

*“Podle judikatury státu Delaware, která v oblasti business judgement rule udává krok, zakládá pravidlo podnikatelského úsudku domněnku, že při tvorbě podnikatelských rozhodnutí jednali členové orgánu informovaně, v dobré víře a v upřímném přesvědčení, že přijaté opatření je v nejlepším zájmu společnosti...”*² Je-li tato domněnka vyvrácena důkazem opaku, nastává odpovědnost členů orgánu.

V NZOK je pravidlo podnikatelského úsudku zakotveno v § 51 odst. 1, který říká, že: *“Pečlivě a s potřebnými znalostmi jedná ten, kdo mohl při podnikatelském rozhodování v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace.”* Toto pravidlo vychází z ideje, že soudce není v postavení, aby byl schopen náležitě přezkoumávat podnikatelská rozhodnutí členů statutárního orgánu. Soudci by proto měli přezkoumávat pouze rozhodovací proces. *“Test pravidla podnikatelského úsudku podle návrhu zákona o obchodních korporacích je příprkový - zkoumá se, zda statutární orgán jedná i) v dobré víře, ii) mohl rozumně předpokládat, že jedná informovaně, iii) mohl rozumně předpokládat, že jedná v obhajitelném zájmu obchodní korporace”*³ Pokud soudce uzná, že člen orgánu splnil uvedené podmínky, nemá dotčené jednání členů orgánů přezkoumávat nebo jim dokonce klást za vinu odpovědnost za škodlivý následek, který v důsledku jejich jednání nastal.

Důležitou změnou, kterou NZOK zavádí je zásadní bezplatnost výkonu funkce člena orgánu. Toto pravidlo je zakotveno v § 59 odst. 3, které zní následovně: *“Není-li odměňování ve smlouvě o výkonu funkce sjednáno v souladu s tímto zákonem, platí, že výkon funkce je bezplatný.”*

Podle současné úpravy v ObchZ má člen orgánu nárok na odměnu, která je přiměřená. Podle NZOK musí valná hromada odměnu schválit. Členové obchodních korporací vykonávají dle NZOK svou funkci zásadně na základě smlouvy o výkonu funkce. Zajímavé je posouzení souběhu obchodněprávního vztahu a vztahu pracovněprávního. Zákon o obchodních korporacích totiž neobsahuje obdobu ustanovení § 66d stávajícího obchodního zákoníku, které umožňuje pověřit obchodním vedením zaměstnance společnosti, který může být též členem jejího statutárního orgánu. Vzhledem k tomu nenalezneme v NZOK výslovně stanovený podklad pro překonání názoru ustáleného v judikatuře českých soudů do zavedení § 66d. Stanovisko soudní praxe bylo takové, že

² ČECH, Petr. Péče řádného hospodáře a povinnost loajality. Právní rádce 3/2007

³ KOŽIAK, Jaromír. Pravidlo podnikatelského úsudku v návrhu zákona o obchodních korporacích (a zahraničních právních úpravách). Obchodněprávní revue 4/2012, s. 108

pokud člen statutárního orgánu uzavřel smlouvu dle zákoníku práce, podle které měla být vykonávána činnost, jejíž náplň byla totožná s obsahem jeho funkce, je taková smlouva neplatná a pracovněprávní vztah nevznikl. Podle Doc. Bohumila Havla však zákon nereguluje souběhy, protože předpokládá, *“že platí ústavním pořádkem garantovaný princip legální licence a tak se zákon přiklání ke stávající dikci zákona, který stanoví, že je věcí smluvních stran, jaké regulaci smlouvu o výkonu funkce podřídí.”*⁴ Stávající judikaturu tak považuje za nesprávnou.

3. Volba orgánů akciové společnosti

Nová právní úprava přinese změnu v souvislosti s volbou členů orgánů akciové společnosti. NZOK totiž umožňuje, aby statuty akciové společnosti připustily kumulativní hlasování, a to po vzoru známého například z práva státu Delaware. Kumulativní hlasování je pro volbu orgánu akciové společnosti upraveno v §§ 354 - 356 NZOK. Pro účely kumulativního hlasování se počet hlasů akcionářů zjistí tak, že počet hlasů, jimiž akcionář nakládá na valné hromadě, se znásobí počtem volených členů orgánu společnosti. Způsob využití kumulativního hlasování se pokusím představit na následujícím příkladu.

Představme si akciovou společnost Alfa, a.s., jejíž základní kapitál činí 2 000 000,- Kč. Tato společnost má pouze dva akcionáře, akcionář “A” má akcie o souhrnné jmenovité hodnotě 1 400 000,- Kč, akcionář “B” má akcie o souhrnné jmenovité hodnotě 600 000,- Kč. Standardně mají akcionáři 1400 a 600 hlasů. V případě kumulativního hlasování se tedy počet hlasů jednotlivých akcionářů násobí počtem volených členů orgánů. Pokud jsou tedy voleni tři členové představenstva, disponuje akcionář “A” 4200 hlasy, akcionář “B” 1800 hlasy. Při volbě členů představenstva je potom z hlediska kumulativního hlasování klíčový princip, že hlasy jednotlivých akcionářů se hlasováním při volbě členů představenstva vyčerpávají. V tomto případě by tedy minoritní akcionář “B” měl možnost prosadit vždy alespoň jednoho člena představenstva (pokud použije své hlasy racionálně). Pokud by totiž chtěl majoritní akcionář “A” prosadit alespoň dva své “favority”, musel bych při jejich volbě použít vždy více než 1800 hlasů. Kdyby tedy prvního člena představenstva použil 1850 hlasů a při volbě druhého člena představenstva také 1850 hlasů, tyto dva členové by sice byli zvoleni, ale pro volbu třetího člena by již měl jen 500 hlasů. A pokud by akcionář “B” nevyužil svého hlasovacího práva v případě volby prvních dvou členů představenstva, může zvolit třetího člena představenstva on. Kumulativní hlasování je tedy způsob, jak mohou menšinoví akcionáři získat zastoupení ve volených orgánech a tím tedy ovlivnit chod a řízení společnosti.

⁴ HAVEL, Bohumil. Společnost s ručením omezeným na úsvitu rekonstrukce. Obchodněprávní revue 12/2011, s. 351

4. Právní povaha usnesení valné hromady

V NOZ dojde k výrazné změně v pojetí právnických osob v českém právním řádu. Právnické osoby totiž nebudou do budoucna mít vlastní vůli, bude jim přiřítána vůle fyzických osob, které jediné mohou mít vlastní vůli. Toto pojetí právnické osoby vylučuje možnost, že na usnesení valné hromady bude nahlíženo jako na právní jednání právnické osoby, protože ta sama jednat nemůže. Před tím, než blíže rozeberu právní povahu samotného usnesení valné hromady, považuji za důležité zjistit, jakou povahu má návrh tohoto usnesení a hlasování společníků o něm.

Nový občanský zákoník již právní jednání nedefinuje, v § 545 stanoví, že: *“Právní jednání vyvolává právní následky, které jsou v něm vyjádřeny, jakož i právní následky plynoucí ze zákona, dobrých mravů, zvyklostí a zavedené praxe stran.”* Z dalších ustanovení můžeme dovodit, že právní jednání musí být dostatečně určitý, srozumitelný a vážný projev vůle, se kterým jsou spojeny následky v tomto projevu vůle vyjádřené. Za právní jednání tak můžeme nepochybně považovat hlasování společníků, protože se jedná o projev vůle, kterým si společník přeje, popřípadě nepřeje způsobit právní následky vyplývající z návrhu usnesení valné hromady.

Podle Prof. Dědiče má ale také návrh usnesení povahu právního jednání, *“protože jde o projev vůle fyzické osoby, která je předkladatelem nebo jeho zástupcem, který sleduje sleduje cíl vyvolat právní následky spojené s přijetím takového usnesení.”*⁵

Na základě výše uvedených skutečností tak můžeme dovodit, že na hlasování o návrhu usnesení a návrh usnesení samotný bude třeba aplikovat ustanovení občanského zákoníku o právních jednáních a to včetně ustanovení o zdánlivých a neplatných právních jednáních.

Co se týče povahy samotného usnesení, nemůžeme jej, jak jsem již uvedl výše, považovat za právní jednání společnosti, jedná se však o vícestranné právní jednání fyzické osoby nebo osob, které navrhuji usnesení za sebe popř. za právnickou osobu jako její zástupci, a fyzických osob, které hlasovaly jako společníci nebo jako zástupci za společníky pro přijetí tohoto usnesení. Tento názor potvrzuje také důvodová zpráva k § 45 NZOK když říká, že *“Zákon také reaguje na to, že usnesení valné hromady a jiná rozhodnutí orgánů korporací jsou právním jednáním, které je komunikováno jak korporaci, resp. společníkům, tak veřejnosti.”*

Pokud tedy považujeme usnesení valné hromady za právní jednání, je nutné stanovit, kdy se toto právní jednání stává perfektním. Odpověď lze vyčíst z § 45 odst. 4 NZOK. Ten uvádí, že *“Rozhodnutí orgánu obchodní korporace působí vůči obchodní korporaci okamžikem přijetí. Rozhodnutí jediného společníka v působnosti orgánu obchodní korporace je vůči ní účinné, jakmile jí dojde. Vůči třetím osobám toto rozhodnutí působí od okamžiku, kdy se o něm dozvěděly nebo*

⁵ DĚDIČ, Jan. K právní povaze usnesení valné hromady v rekodifikaci soukromého práva. Obchodněprávní revue 11/2011, s. 325

dozvědět mohly.” Ve vztahu ke společnosti se tedy stává perfektním v okamžiku, kdy pro návrh hlasoval počet hlasů dostačující k přijetí a tímto okamžikem vyvolává ve vztahu ke společnosti i zamýšlené právní následky. Např. odvolání jednatele je účinné od okamžiku přijetí příslušného usnesení bez ohledu na to, kdy se o tom jednatel dozví, a osoby oprávněné hlasovat na valné hromadě (jejich zástupci) mohou ustavit ihned nového jednatele. Ve vztahu k jednatelem je však o jeho odvolání účinné, až když se o svém odvolání dozví nebo dozvědět mohl.

I přes některé výjimky (např. úprava rozhodování *per rollam* v § 418 NZOK) zákon pro usnesení valné hromady nevyžaduje písemnou formu. Je však vyžadováno, aby obsah usnesení byl obsažen v zápisu z jednání valné hromady (§ 423 NZOK). Toto však nelze považovat za písemnou formu, stejně tak jako požadavek, aby o usnesení valné hromady byla pořízená veřejná listina.

V další části práce bych rád nastínil zvláštní úpravu zdánlivého právního jednání a neplatnosti právního jednání ve vztahu k usnesení valné hromady, jak jej obsahuje NOZ a NZOK. Je nepochybné, že ustanovení občanského zákoníku o zdánlivém a neplatném právním jednání se na usnesení valné hromady nepoužijí, výslovně to stanovuje § 45 odst. 3 NZOK, který říká, že: *“Ustanovení občanského zákoníku o zdánlivém právním jednání, o neplatnosti právních jednání, omylu a následcích neplatnosti právního jednání se na rozhodnutí orgánu obchodní korporace s výjimkou povinnosti nahradit újmu způsobenou neplatným právním jednáním nepoužijí.”*

5. Zdánlivá usnesení valné hromady

Zákon o obchodních korporacích obsahuje v § 45 odst. 1 speciální úpravu zdánlivých usnesení valné hromady, ale jen formou blanketní normy odkazující na právní úpravu spolků v občanském zákoníku. V § 45 odst. 1 je stanoveno následující: *“V jakých případech se hledí na rozhodnutí orgánu obchodní korporace, jako by nebylo přijato, se posoudí podle ustanovení občanského zákoníku upravující spolky; to neplatí pro rozhodnutí, které se přičí dobrým mravům.”*

Ustanovením, na které § 45 odst. 1 odkazuje je § 245 NOZ. Ten stanoví, že: *“Na usnesení členské schůze nebo jiného orgánu, které se přičí dobrým mravům, nebo mění stanovy tak, že jejich obsah odporuje donucujícím ustanovením zákona, se hledí, jako by nebylo přijato. To platí i v případě, že bylo přijato usnesení v záležitosti, o které tento orgán nemá působnost rozhodnout.”* K tomuto ustanovení je potom v důvodové zprávě uvedeno následující: *“Novinkou, která však odpovídá standardním kontinentálním úpravám, je konstrukce navržená v § 246 (pozn.: “nyní § 245 NOZ”). Obecně platí, že usnesení nejvyššího orgánu korporativně strukturované právnické osoby, byť odporuje právnímu předpisu nebo stanovám, nelze prohlásit za neplatné i po uplynutí neúměrně dlouhé doby, neboť by to složitě strukturované poměry těchto právnických osob znejišťovalo a*

destabilizovalo. Tomu odpovídá i obecná konstrukce neplatnosti usnesení členské schůze. Tato obecná úprava však není použitelná pro mimořádné případy, které zamýšlí řešit právě ustanovení § 246. Předně se jedná o případ, kdy se usnesení členské schůze ocitne v rozporu s dobrými mravy, protože takovou situaci nemůže a nesmí sanovat pouhé plynutí času. Podobná situace však nastává v případech, kdy usnesení členské schůze změní stanovy tak, že se ocitnou v rozporu s kogentním ustanovením zákona.” Z důvodové zprávy tedy plyne, že právo domoci se určení, že usnesení nebylo přijato, není omezeno žádnou lhůtou. Usnesení valné hromady příčící se dobrým mravům je však NZOK vyloučeno z režimu zdánlivého usnesení a použijí se na něj ustanovení o neplatnosti usnesení valné hromady. V § 45 odst. 2 NZOK je dále doplněno, že “Na rozhodnutí orgánu obchodní korporace se hledí jako by nebylo přijato také tehdy, je-li jeho obsah neurčitý nebo nesrozumitelný anebo zavazuje-li k nemožnému plnění.” Toto ustanovení bylo do aktuálního znění NZOK doplněno pozměňovacím návrhem, což lze považovat za správné, protože usnesení, které je neurčité nebo nesrozumitelné, nemůže vyvolat právní následky, když není zřejmé, jaké právní následky má vyvolat.

6. Neplatnost usnesení valné hromady

Co se týče upravy neplatnosti usnesení valné hromady, zákon o korporacích vychází ze stejných zásad, na kterých je postavena úprava ve stávajícím obchodním zákoníku. Na rozdíl od stávající úpravy však NZOK neupravuje neplatnost usnesení valné hromady komplexně, ale odazuje na úpravu v občanského zákoníku, konkrétně v § 428 (pro akciovou společnost) na ustanovení o neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku (§ 258 - 261 NOZ).

V § 428 odst. 1 NZOK je řečeno, že: “Každý akcionář, člen představenstva, dozorčí rady nebo likvidátor se může dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady podle ustanovení občanského zákoníku o neplatnosti usnesení členské schůze spolku pro rozpor s právními předpisy nebo stanovami.” Neplatnosti usnesení valné hromady se tedy již nadále nebude moci domáhat insolvenční správce. Nově ale omezuje právo společníka domáhat se vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady akciové společnosti ustanovení 424 odst. 1 NZOK tak, že: “Neplatnosti usnesení valné hromady se akcionář nemůže dovolávat, nebyl-li proti usnesení valné hromady podán protest, ledaže nebyl podaný protest zapsán chybou zapisovatele nebo předsedy valné hromady nebo navrhovatel nebyl na valné hromadě přítomen, případně důvody pro neplatnost usnesení valné hromady nebylo možné na této valné hromadě zjistit.”

Toto omezení se tedy nevztahuje na společníky, kteří nebyli přítomni na valné hromadě. Na členy orgánů společnosti se nevztahuje bez ohledu na to, zda byli nebo nebyli přítomni na valné

hromadě nebo zda byl nebo nebyl proti přijatému usnesení podán protest. Důvodová zpráva k tomuto uvádí následující: *“V tomto se sleduje vigilantibus iura a tedy vyšší tlak na samotné účastníky valné hromady. Zároveň se zvyšuje bezpečnost vztahů, kdy bude vyšší jistota ohledně platnosti nebo neplatnosti usnesení valné hromady.”* Druhý odstavec § 424 říká, že *“Je-li sporné, zda byl protest podán, má se za to, že podán byl.”*

Z § 258 NOZ, který říká, že: *„Každý člen spolku nebo ten, kdo na tom má zájem hodný právní ochrany, může navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku pro jeho rozpor se zákonem nebo se stanovami, pokud se neplatnosti nelze dovolat u orgánů spolku.”* vyplývá, že důvody pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady jsou rozpor se zákonem a se stanovami. Výčet důvodů, pro které lze prohlásit usnesení valné hromady za neplatné doplňuje NZOK v § 428 odst. 2 následovně: *“Důvodem neplatnosti usnesení valné hromady je i rozpor tohoto usnesení s dobrými mravy.”* Jiné důvody, které podle NOZ zakládají neplatnost právního jednání se na usnesení valné hromady nepoužijí. Tyto důvody však budou hrát roli při posuzování platnosti hlasování společníků o návrhu usnesení. Toto bude muset soud posoudit jako předběžnou otázku v řízení o neplatnosti přijatého usnesení. Pokud by bylo hlasování společníka, jehož váhou hlasů bylo usnesení přijato, neplatným právním jednáním, nebo jen právním jednáním zdánlivým, bylo by usnesení valné hromady neplatné pro rozpor se zákonem nebo se společenskou smlouvou, protože by nebylo přijato dostatečným počtem hlasů.

Důležité je pro posouzení platnosti usnesení valné hromady také ustanovení § 260 odst. 1 NOZ které říká, že *“Soud neplatnost rozhodnutí nevysloví, došlo-li k porušení zákona nebo stanov, aniž to mělo závažné právní následky, a je-li v zájmu spolku hodném právní ochrany neplatnost rozhodnutí nevyslovit.”* Na rozdíl od právní úpravy v obchodním zákoníku bude soud zkoumat, zda existuje zájem společnosti, který má být chráněn. Podle stávající úpravy v § 131 odst. 3 písm. a) ObchZ soud nevysloví neplatnost usnesení valné hromady *“jestliže došlo k porušení právních předpisů, společenské smlouvy, zakladatelské listiny nebo stanov, jehož důsledkem je jen nepodstatné porušení práv osob oprávněných domáhat se rozhodnutí podle odstavce 1 nebo jiných osob, nebo jestliže porušení nemělo závažné právní následky.”* Nový občanský zákoník tedy již nerozlišuje podstatné a nepodstatné porušení práv, ale nově jde o to, že porušení nesmí mít závažné následky. Změnu spatřuji také v tom, že porušení se nemusí týkat jen práv osob, ale může jít o jakékoliv porušení zákona nebo stanov. Soud neplatnost podle § 260 odst. 2 nevysloví ani tehdy, *“bylo-li by tím podstatně zasaženo do práva třetí osoby nabytého v dobré víře”*, v tomto ohledu je tedy úprava stejná jako dnes.

Obdobně jako dnes je také právo domáhat se vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady časově omezeno. Lhůtu stanoví § 259 NOZ takto: *“Právo dovolat se neplatnosti rozhodnutí zaniká do tří*

měsíců ode dne, kdy se navrhovatel o rozhodnutí dozvěděl nebo mohl dozvědět, nejpozději však do jednoho roku od přijetí rozhodnutí.” Zákon o obchodních korporacích stanovuje podmínky pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady v případě, že bylo rozhodnuto mimo valnou hromadu, a to v § 429 (pro akciovou společnost), který stanoví následující: “Bylo-li rozhodnuto mimo valnou hromadu, právo podat návrh zanikne uplynutím 3 měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl nebo mohl dozvědět o přijetí rozhodnutí podle § 420, nejdéle však uplynutím 1 roku od přijetí tohoto rozhodnutí. Totéž platí, rozhodl-li v působnosti valné hromady jediný akcionář.”

V § 430 odst. 2 NZOK je zakotveno právo akcionáře na přiměřené zadostiučinění, když říká, že: *„Porušila-li společnost při svolání valné hromady nebo v jejím průběhu právo akcionáře závažným způsobem, má akcionář právo na přiměřené zadostiučinění podle ustanovení občanského zákoníku o přiznání přiměřeného zadostiučinění členovi spolku.“* § 261 odst. 1 NOZ, na který ustanovení odkazuje, však nestanoví nic jiného, než co plyne z § 430 NZOK. Důležitý však je druhý odstavce zmíněného ustanovení, který říká, že: *„Namítne-li to spolek, soud právo na zadostiučinění členu spolku nepřizná, nebylo-li uplatněno*

a) v době stanovené pro podání návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí, nebo

b) do tří měsíců ode dne právní moci rozhodnutí o zamítnutí návrhu, byl-li tento návrh zamítnut podle § 260.“

Změna oproti stávajícímu ustanovení § 131 odst. 4 ObchZ spočívá v tom, že nově vzniká právo na přiměřené zadostiučinění všem společníkům, nikoliv jen těm, kterým vznikla škoda. Jinak zůstává právní úprava práva na přiměřené zadostiučinění stejná.

Oproti stávající úpravě v § 131 odst. 4 ObchZ neobsahuje NZOK ani NOZ úpravu náhrady škody v důsledku toho, že usnesení valné hromady bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, společenskou smlouvou nebo stanovami. V tomto případě se bude muset použít ustanovení § 579 odst. 2 NOZ, který říká, že: *„Kdo způsobil neplatnost právního jednání, nahradí škodu z toho vzniklou straně, která o neplatnosti nevěděla.“* Na úpravu v občanském zákoníku totiž odkazuje NZOK v § 45 odst. 3.

Seznam použité literatury a zdrojů

LASÁK, Jan. Akciová společnost na prahu rekodifikace: základní novinky, Obchodněprávní revue 2/2012, s.46

ČECH, Petr. Péče řádného hospodáře a povinnost loajality. Právní rádce 3/2007

KOŽIAK, Jaromír. Pravidlo podnikatelského úsudku v návrhu zákona o obchodních korporacích (a zahraničních právních úpravách). Obchodněprávní revue 4/2012, s. 108

HAVEL, Bohumil. Společnost s ručením omezeným na úsvitu rekodifikace. Obchodněprávní revue 12/2011, s. 351

DĚDIČ, Jan. K právní povaze usnesení valné hromady v rekodifikaci soukromého práva. Obchodněprávní revue 11/2011, s. 325

ŘEHÁČEK, Oldřich. Zabezpečování obchodního vedení akciové společnosti a jednání za tuto společnost po novele obchodního zákoníku. Právní rádce 6/2012, s. 213

ŘEHÁČEK, Oldřich. Představenstvo akciové společnosti a postavení jeho členů, Praha: Beck, 2010

Štenglová, Ivana, Stanislav Plíva a Miloš Tomsa. Obchodní zákoník: komentář. 12. vyd. Praha: Beck, 2009

Dědič, Štenglová, Kříž, Čech, Akciové společnosti, 7. vydání, Praha: Beck, 2012